

SZÁM.

sület.

kesztője
ó Egye-
nak ke-
hatvan)
lirottak
el hálás
üllésnek
szomoru
retetébe

1-én.

Arthur
os

sület.

ius 31.

pp«

pesten.

a »Kis
olyt 70
mekvédő
»Ingyen
tvettem.
n: egy-
yesület«
kenyér
szegény
nyilvá-
ányában
áldása
át más-
mlékez-

mán
Egyesülete

KIS NEMZETI NAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

GYI TE GÖZÖS! GYI KATINKA . . . (Lásd a 244. lapon.)

HXXI köt. 16. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fill.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon

1902. április 20-án.

PISTA ÖRÖKSÉGE.

— Képekkel. —
(Folytatás.)

PISTA sietve belé egyezett, mert nagy vonzalmat érzett az öreg ur iránt, kivált mert olyan mosolygós, vidám arca volt; meg aztán, mert nagyon szeretett volna több részletet megtudni az ő váratlan utjának okairól.

— Milyen forma ember is az én nagybátyám? Mit gondol kérem: kedves lesz velem? tudakolta Pista, mi alatt a fogadó felé mentek.

— Különös ember, hirtelen és indulatos. Erre légy is elkészülve. De nagyon szerette az édes apádat és mindig is jól fért meg vele.

— Igen... igen... most már emlékszem, hogy atyám el-elszokott volt oda menni, és huzamosan is tartózkodott nála. Néha — de nem sokszor — beszélt is nekem az ő Péter rokonáról. De ha úgy szerette atyámat, mért nem hívja meg édes anyámat? Azt hiszem, hogy még soha sem volt ott.

Török ur habozott.

— Mondtam, hogy hirtelen indulatu. Egyszer beszéd-közben össze zördültek édes anyáddal, és ezt soha sem felejtette el.

— Akkor én nem fogom meglátogatni. Nem szeretem azt, aki az én édes anyámnak haragosa! szólt Pista, és szeme villogott.

— Kedves fiam, elhíheted, hogy a te édes atyád jobb bíró volt ebben az ügyben, tiltakozott Török ur. Sokszor látogatta meg az ő öreg rokonát a pörpatvar után is, ha ugyan annak nevezhetjük. Gyerek vagy te még ahhoz, öcsikém, hogy megértsed és megítéljed az egész ügyet. Nyugodjál csak belé, hogy édes anyád meg-

engedi neked ezt a látogatást. Ő tudja, miért teszi.

Pista gondolkodóba esett. Majd, fejét bólintva, így szólt:

— Hát értem már most és köszönöm, hogy a bácsi felvilágosított engem. De nem mondom el ezt anyáskának, mert bizonyára bántaná. Reményilem azonban, hogy nagybátyám egy kissé megszeret. Nagyon fogok igyekezni, hogy kedves legyek vele. Azt hiszem, nem lesz nehezére, hogy a fiúk általában zajosabbak. Rólam mindenki azt mondja, hogy lármás vagyok, legalább hogy az édes atyám halála óta vagyok az... aki sohasem rótt meg ezért.

Török ur megköszöörülte torkát s mély rokon-érettel nézett a fiura.

— Öcsém, jegyezd meg, amit most mondok, szólt Pistához. Ha jó barátira van szükséged, gyere hozzám. Jól ismertem édes atyádat, mikor nem volt idősebb, mint most te; és ha valamikor bajba kerülsz, vagy segítségre szorulsz, vagy szükséged lesz egy öreg ember tanácsára: ne felejtse el, hogy én jó barátod vagyok.

Pista megállt és meglepetve, örömmel nézett fel az öreg urhoz.

— Nagyon köszönöm, szólt; eddig senki sem volt barátom; nagyon örülök, hogy most találtam egyet.

— Jól van fiam, szólt Török ur. De im: megérkeztünk. Már most fuss haza és ne felejtse el, hogy holnap idején az állomáson találkozunk.

A meleg elköszönés után Pista hazament. Szíve hangosan dobogott, mikor arra az új világra gondolt, amelybe holnap fog belépni; és örült, hogy végre talált egy jó barátot, még pedig egy művelt és tapasztalt öreg urban.

II. Vigyáz nagy utra indul.

Következő reggel Pista pontosan megérkezett az állomásra, hogy találkozzék Török urral.

Anyja és Ilonka nem kísérték el, hanem miután gyorsan megetették vele a reggelit, beültették a kis két kerekű kocsiba. Pista hamarosan elbucszott tőlük és a kocsit elindult. Pista nyomott hangulatban volt; korán kelt, mikor épp virradt még senki sem mozgott a házban. A kutya-ólhoz ment, hogy utoljára láthassa az ő Vigyáz kutyáját. Most is, hogy a váróteremben ült, míg Török ur a jegyeket váltotta meg, a kutya járt az eszébe. Nem tudta kivenni a fejéből azokat a fájdalmas szemeket, melyekkel a hű állat reá nézett.

— Jön a vonat, szólt Török ur, félbeszakítva Pista tűnődését.

A kis állomás üres volt, csak az álmos kapus kísérté őket egy üres első osztályú fülkéhez.

Az öreg ur után fölszállt Pista is. A kalauz becsapta az ajtót. A fiu kihajolt az ablakon, hogy utolsó pillantást vessen az ismerős tájra, még mielőtt a vonat elindul.

Hirtelen fölegyenesedett. Meredt szemmel bámult ki. Aztán akkorát kiáltott, hogy Török ur megijedt.

A kaszáló felől egy borzas, barna tárgy közeledett rohanvást. Mikor közelebb jött, kutyára lehetett ráismerni.

Mind közelebb jött. Nyelve kilógott és a kimerültség következtében habzott a szája.

E pillanatban indult meg a vonat.

Vigyáz — mert ő volt az a vágató kutya — közben az állomásra ért. Vadul rohant át a vágányokon a szakasz felé, melynek ablakából Pista izgatottan hajolt ki, míg Török ur, aki az egészről nem értett semmit sem, erősen fogta a fiút a kabátja ujjánál.

— A halálába rohan! kiáltozta Pista. Segítsen kinyitni, az Istenért!

— Veszett kutya! ordította a kapus és

a kerítés mögé menekült, mikor Vigyáz elrohant mellette.

A vonat most már teljes erejéből haladt és majdnem kiért az állomásból. Pista végre kinyitotta az ajtót és amikor a vonat éppen a perron végéhez ért, a feléje szökkenő kutyát az örvénél megkapta, befelé

... AZ ÖRVÉNÉL MEGKAPTA.

rántotta oly erővel, hogy Török ur, aki e műveletben segítette őt, az ülésbe hanyatlott tőle.

— Hála Istennek, hogy még élsz! rebegeg az öreg ur, midőn vissza nyerte lélekzetét. Hadd csukjam be azt az ajtót; nem érzem magam addig bátorságban, míg nyitva van.

(Folytatása következik.)

GYITE GÖZÖS! GYI KATINKA!...

(Képpel a czimlapon.)

*Gyi te gözös! Gyi Katinka!
Röpülj vélem Kaposvárra!
Szedd a lábád! Ugy siess, hogy
Itthon legyünk vacsorára.*

*Ugy la! Most már megérkeztünk
S most már újra vissza vágyom,
Szép a város! De mit ér, ha
Madár nem zeng lombos ágon.*

*Szép a város, de mit ér, ha
Nincs virága, illat-árja;
Nincsen ház és nincs eresz, hol
Édes párját fecske várja.*

*Fordulj vissza! Gyi te gözös!
Röpülj gyorsan! Vissza vágyom,
Vissza, vissza kis falunkba,
Hol madár zeng lombos ágon.*

*Vissza, vissza kis falunkba,
Hol lepke ül friss virágon.
Hol a házra ág hajol le —
Ottan van az én világom!*

Bandi bácsi.

INNEN-ONNAN.

Hol fogyasztják a legtöbb kávé?
Kevesen tudják, hogy az egész világ kávétermelésének felét az Egyesült-Államok fogyasztják el.

E föld kereségén ugyanis az amerikaiak isszák a legtöbb kávé, és a kereskedelmi

kimutatások szerint ez a fogyasztás minden évben nagyobbodik. Egy amerikai öt kiló kávé használ föl évenként, míg egy német csak három kilót, a francia két kilót és a magyar ember még ennyit sem. Az angol még a magyarnál is kevesebb kávé iszik. Sokkal jobban szereti a teát, mely kedvencz itala.

Annak a kávénak, melyet az Egyesült-Államokban *egy hét alatt* használnak fel, vétel-ára mintegy öt millió korona.

Ha igaz, hogy a kávé vidám kedvű teszi az embert, akkor ugyancsak jó kedvű társaságot találhatunk az Atlanti Óceán tulsó oldalán.

*

Érdekes szobor. Az amerikai Texas egyik városát Titus-városnak hívják. Ebben nem régiben egy *Drake* (olv. Drék) nevű férfi szobrát állították fel.

Ki volt ez a Drake? Oly férfi, aki anélkül, hogy sejtette volna: egyetlen kapavágással Amerika gazdagsági forrásainak egyik legnagyobbikát nyitotta meg.

Mintegy negyven évvel ezelőtt, Drake Texasnak azon a helyén telepedett le, ahol ma Titus-városa áll. Azt vette fejébe, hogy petroleum-forrást fedez föl. És az amerikai fajt jellemző szívósággal és macacssággal ásta a földet nap-nap után. Szomszédai nevelték, még családja is haszontalannak tartotta munkáját. De ő nem esüggedett. Egy napon az éhségtől félig agyon-gyötörve dült le a földre. Érezte, hogy nem bírja tovább. A kétségbe-esés környékezte. Hirtelen felugrott és egy utolsó, rettenetes vágással hatolt be kapájával a földbe. És ime: hirtelen óriási sugárban szökkent fel a petroleum. A sugár mindent magával sodró áradattá nőtt, előnté az egész völgyet is és megölte szegény Draket, aki Amerika leggazdagabb petroleum-forrását, az Oil Creek-et földözte fel.

Ennek a férfinak emlékét örökíti meg a szobor, melyet Titus-városban állítottak fel.

HÁROM VITÉZ.

Három vitéz sétálni megy,
Büszke arcczal, bátran.
Még magam is megijedtem,
Mikor őket láttam . . .

Nincs ellenség, akitől e
Három vitéz félne!
Óriás, ki legyőzhetné,
Nem hiszem, hogy élne!

Három vitéz ettől futott,
Hát bizony ez szégyen . . .
No, de bizony győztek volna,
Lettek volna négyen!

Am egyszerre mi történik?
Szalad mind a három . . .
Ki jö valjon? Jaj, szörnyeteg!
Borzadozva várom.

Hát amint így megrémülten,
Iszonyodva állok:
Szembe velem — képzeljétek —
Három liba . . . gágog!

Andor diák.

FOGAS KÉRDÉSEK.

(Megfejtésük a 256. lapon.)

1. Melyik kellemetlenség az, amely csak reggel érhet bennünket?
2. Melyik kérdés az, amelyikre csak *nem*-mel lehet felelni?

3. Milyen lesz a világos-kék bársony mente ha a Dunába dobjuk?
4. Ki nem fizeti meg soha az adósságát?
5. Hol nincs a Dunában víz?

Mit mesél nagyapó?

NAGYAPÓ térdére vette unokáit s regélt nekik mesés nagy időkről.

— Nagy szomorúság ért bennünket, magyarokat 1848-ban és 1849-ben. Az osztrákok meg akarták fosztani szabadságától hazánkat. Tudjátok-e fiaim mi az, mikor egy országra rablánczot raknak?

Nem akarták, hogy ez a föld, melyet több mint ezer évvel ezelőtt Árpád szerzett nekünk, a mienk maradjon; nem akarták, hogy az iskolában a gyermek magyarul tanuljon, hogy ismerje meg a magyar nemzet történetét. Nem akarták megengedni, hogy minden ember szabadon mondhassa ki s írhatta le gondolatait. Nem akarták, hogy minden ember a törvény előtt egyenlő legyen, mint a gyermekek az ő szüleik előtt.

A magyar nemzet ebbe nem egyezett bele, mint-hogy szabadság nélkül sohasem tudott s mai napig sem tud élni. Fegyvert ragadott tehát az ő eltiprói ellen.

Minél szomorubb lett az ország állapota, annál fényesebben nyilvánult a magyarság áldozat-készsége. Mindenki sietett a haza oltalmára, megmentésére. A gazdag az ő kincseit, a sze-

gény földje termésének egy részét áldozta a haza szent oltárán.

Sokan a honvéd-sereg felszerelésén buzgólkodtak. Csizmadiák bakkancsot, szabók egyenruhát ingyen vagy mérsékelt áron készítettek a honvéd-sereg számára.

Egy szegény özvegy asszony egyetlen tehénkéjét adta el, csak hogy segíthessen a hazán. Fiuk, akik még alig léptek legénysorba, siettek a harcmezőre, segédkeztek az ágyuknál s oly ügyesen, hogy sokan az ellenség vezérei azt hitték: jeles tüzér-tisztek kezében vannak ami ágyuink. Öntötték pedig ezeket azokból a harangokból, melyeket az egyházak ajándékoztak a szent czélra.

Mikor már majd nem összes ágyuink elnémultak, az egyik mellett átlőtt mellel feküdt egy fiu. Társa simogatta, vigasztalta. (Lásd a 248. lapon.) A haldokló felpillantott s utolsó kérdése az volt: valyon talált-e az ő ágyuja? Midőn megmondták neki hogy nyolcz németet söpört el golyója, hálát adott az Istennek s nyugodtan halt meg. Így harcoltak azok a gyerek-tüzerék!

— Hát nagyapával mi történt?

— Én fiam, Bem apó seregében harcoltam Erdélyben. Vezérünk, Isten nyugosztalja meg haló porában, lengyel származású volt s annyira megszerette a magyar nemzetet, hogy küzdött a szabadságáért, valameddig lehetett. Pedig nehezére esett, mert mielőtt bejött hazánkba, már annyi szabadság-háboruban vett részt, hogy testén harmincz éves nyílt seb tátongott. Nem is tudott lovon ülni, hanem többnyire kétlovas könnyű hintóban járt.

Katonáit nagyon szerette, megosztotta velök mindenét. Ezért is neveztük »Bem apónak«, mert igazán olyan volt hozzánk, mint az édes apánk.

Az egész hadjárat alatt egy híressé vált szürke köpönyeget viselt, melyet úgy szólván rostává lyuggatott a golyó. E nagy hadvezérnek legkedvesebb zenéje az ágyudörej volt, szabad idejében meg szeretett költeményeket olvasni.

Ami halhatatlan költőnk, aki neki hadsegéde volt, *Petőfi Sándort* különösen kedvelte. Segesvárnál láttuk utoljára a nemzet legünnepeltebb dalnokát. Ott abban a völgyben veszett neki nyoma. Nyilván a többi honvéddel együtt temették egy közös sirba. »Ott esett el a harcz mezején, ott folyt ki ifjú vére szívéből.« Így kívánta ezt egyik legragyogóbb költeményében. Imája eljutott a mennybe: Segesvár közelében, Fehér-Egyházán szép siremléket is emeltek a hálás utódok a névtelen hősöknek. El ne felejtsetek meglátogatni, ha arra jártok s imát rebegni érettök.

*

Mikor az osztrákok látták, hogy mint-egy a földből terem elő a sok vitéz magyar honvéd, nem bíztak többé saját erejükben s behívták segítségül az orosz.

A magyar sereg 1849. aug. 13-án Világosnál letette a fegyvert az oroszok előtt, ami azt jelenti, hogy nem harcolhatott többé ellene, mivel hogy aránylag csekély számuknál fogva ugyis elvérzetek volna a rengeteg számu ellenséggel szemben.

Ami ezután történt, fiaim, az a mi ezeréves történetünk leggyászosabb lapjaira van följegyezve. A jó magyar hazafiak, akik utolsó csepp vérüket is szívesen ontották volna hazájukért, kénytelenek voltak idegenbe vagy hazánkban bujdosni, ha azt akarták, hogy a győztes osztrák életüktől meg ne fossza őket.

Sokan, köztük a legnagyobb honfiak egyike, földön-futóvá lett. Mit érezhetett, midőn imádott hazája vég-határához ért, tudjuk az ő saját irásából, melyben így szól: »Leborultam hazám földjére, mielőtt határán átlépnék. Zokogva nyomtam reá a fiai szeretet bucsu-csókját. Egy csipetnyi

port vittem belőle magammal. Még egy lépés csak és olyan voltam, mint a törött hajó roncsa, melyet a szélvész kidob a homokra«. Ez a nagy férfiú — hiszen eltaláltatok — *Kossuth Lajos* volt.

Az osztrák szörnyü öldöklést vitt végbe azokon a védtelen hazafiakon, akiket keze

... TÁRSA SIMOGATTA, VIGASZTALTA. (Lásd a 247. lapon.)

utól ért. Elvért a nemzetnek sok dicső fia, vagy bitófán lehették ki nagy, nemes lelköket, mint az a tizenhárom hadvezér is, akik a 48—49-i szabadság-harcban a magyar honvédsereg vezetői voltak. 1849. okt. 6-án végezték ki őket Aradon, az egész magyar nemzet könny-hullatása között.

A magyar történet legnagyobb hősei közé tartoznak ők. Mindenkor kegyeletos halálával emlékeztetek róluk. Hazaszeretük s önfeláldozásuk mintaképp szolgáljon nektek!

— Bem apó, ugy-e, Törökországba bujdosott? Hát nagyapó?

— Én, fiam, nem tudtam megválni ettől a földtől s bujdosom szerte az országban. Esőben és hóban, szélben és fagyban bujkáltam a folyton résen álló osztrák elöl. Nappal fa-odvakban, szikla-hasadékokban huztam meg magam, s bogyókkal táplálkoztam — éjszaka vándoroltam. Néhanéha jó emberek rejtettek el, hol padláson a széna közé, hol pinczében hordók közé.

Tudjátok-e, mi az távol lenni a családi tűzhelytől, szülőktől, testvérektől, mindenkítől, akit lelkünk egész melegével szeretünk? Kítaszítva lenni a vadon erdőkbe, hegyek vizmosásaiba, hol csak elvétve látni egy-egy emberi lelket. Bujkálni a bokrok alatt, folyton rettegni még a zizegő falevéltől, a suttogó szellőtől is. Minden főtörzsben egy-egy üldöző alakot rajzolt élelem felkorbácsolt képzeletem.

Át tudjátok-é ezt érezni?

Szeressétek egymást és szüleiteket! Örüljétek egymásnak! Addig jó nektek, míg együtt élhettek, mert senki sem törekszik annyira boldogsátokat előmozdítani, mint azok, akik legközelebb állanak hozzátok — a ti szüleitek.

Bujdosásom-közben elérkeztem Egerbe.

Itt is csak szomorú dolgok jutottak eszembe. Bizonyára tanultátok is már, hogy néhány száz évvel ezelőtt sokat szorongatott hazánknak egy másik ellenséggel, a törökekkel volt sok baja.

Eger alatt is állt régen nagy ütközetük. Akkora volt ott a veszedelem, hogy még nők is segítettek a harcban: forró ölmott öntötték le a törökökre. *Dobó István* a hős vár-kapitány koporsót tett a vár falára, annak jeléül, hogy inkább meghalnak, de a várat fel nem adják!

Tovább haladtam. Utban értem Drégelyt, hol meg *Szondy György* magyar vitéz merült föl a lelkemben. Hiába ígért neki minden jót, sok kincset a török szultán: nem adta fel a várat. Össze hordatta minden holmijét a vár udvarára, meggyújtotta, elégette s így készült a halálos küzdelemre. Elesett valamennyi emberével együtt, csak két kis növendék-katonája maradt. Hiába csalogatta magához őket a török szultán, ígérve nekik minden édeséget, déli gyümölcsöt, pálmát: nem mozdultak Szondy sirjáról az apródok, ott zengték szomorubbnál-szomorubb gyászdalukat.

Apadjon el a szem, mely czélba vevé,
Száradjon el a kar, mely őt lefejezte;
Irgalmad, oh Isten, ne legyen övé
Ki miatt lón ily kora veszte.

Igy olvashatjátok el egy másik nagy költőnk, *Arany János* műveiben.

Majd meg a Dunán-tuli vidéken barangoltam. Szigetvárra jutottam. Még most is látható a vár fokán a török félhold. *Zrinyi Miklós* képe merült fel ott előttem.

Kirohan a várból hű vitézeivel és hősi halált hal. Mennyi bánatos emlék füződik e falakhoz, mennyi jó magyar vér folyt el itt a török elleni harcokban.

Azóta nagyot változott a világ. A török jó barátunk lett. Befogadta a menekülő honvéd-sereget. Az osztrák követelte tőle a bujdosó csapatot, háborúval fenyegette, de nem adta ki. Mint ha jóvá akarta volna tenni azt a tenger sok bánatot, melyet régente a szegény, üldözött Magyarországnak okozott. »Allah hatalmas!« mondá a szultán. »Bizom oltalmában. De ha vesznem köll, vesszek becsülettel. Azt a gyalázatot nem hozom nevemre, hogy meg-

sértsem a bennem bizó menekült hősi vendégeimet, hogy kiszolgáltassam ellenségek boszujának a szerencsétleneket, akik nálam oltalmat kerestek. Akarom, hogy meg is találják. Jöjjön, aminek jönni kell. Én nem adom ki. Így akarom.»

És nem is adta ki őket. Halálával gondolatok *Abdul Medzsüd* török császárra.

Bár merre vitt utam, mindenütt csak szomorúság volt jártom-keltem. Csak abban biztam, hogy egy ilyen nemzet, mint a magyar, melynek világra szóló fiai voltak és vannak a jelenben is, nem pusztulhat el.

Nem is csalódtam. Az idő meghozta felszabadulásunkat. Az 1867. évben a még akkor ifju fejedelem *Ferencz József*, dicsőségesen uralkodó böles királyunk, megunta a sok harczot s a haza bölse, *Deák Ferencz* segítségével kibékült a magyar nemzettel s magát *Szt. István* koronájával megkoronáztatta és azóta szent a béke hazánkban.

A menekültek haza térhettek, újra boldogoknak érezték magukat. Csak *Kossuth Lajos*, a szabadság-harcz lelkes megindítója nem tudott megbarátkozni az új renddel, nem akart haza jönni. Az olaszok földjén élt késő agg koráig, csak holttestét hozták vissza és adták át a magyar földnek, melyet annyira szeretett. Nem sokára a nemzet kegyeletéből pompás emlék fog emelkedni a halhatatlan férfiú porai fölött.

Az iskolákban újra magyarul tanulnak a gyermekek. Iparos, mester-ember szabadon dolgozhat, adhatja el munkáit. Felvirágzik az ipar és kereskedelem, a gyárakban éj-nap dolgoznak és füstölnek az égbe meredő kúrtók. Gyarapodik az ország boldogabbak lettünk valamennyien. A jövő Isten kezében van!

Mielőtt pedig nyugalomra térnénk, forduljunk az ég Urához ezzel a mi nemzeti imánkkal:

Isten áldd meg a magyart
Kit vészek hányának.
Nyujts feléje védő kart,
Tengerén kinjának.
Balsors, akit régen tép,
Hozz reá vig esztendőt:
Megbühödte már e nép
A multat s a jövődöt!

Csukási Ilonka.

AZ ELSŐ PIPA.

1.

*Papa kiment az erdőre —
Mama meg a rétre,
Jancsi öcsénk az udvaron
Vigyáz a csibékre.*

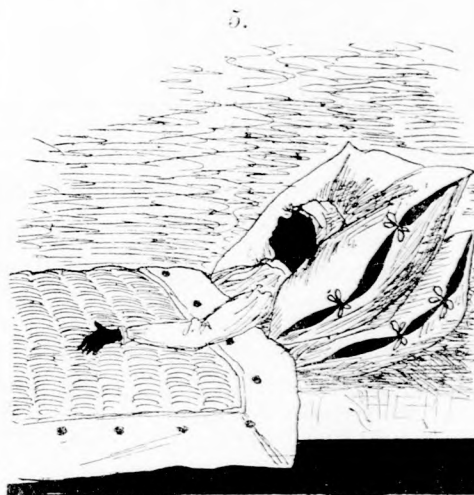
Egyet gondol most az urfi,
Béfut a szobába —
Nézd csak! ... máris a kezében
Az atyja pipája.

Nosza rágyujt s bodor füstöt
Ereget a légbe,
S mint valami kis király, úgy
Ul a hinta-székbé.

De a dohány igen erős,
Janesi feje szédül —
Köhög, csuklik, hideg rázza
A nagy füstöléstül.

Megfájdult a gyomra, feje ...
Nyomja most az ágyat —
S nem érzett e naptól fogva
A pipára vágytat.

b. Luzsénszky Zsigmond.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A természet három országa“.

Iria Martin. A magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. Dulácska Géza; 262 képpel, díszes kötésben.

REGGELI IMA.

Elmultak a sötét árnyak,
Fény ömlik szét mindenem;
Hogy megértem egészséggel,
Hála néked Istenem.

Segíts Uram továbbra is,
Jól teljék el napom is;
Bárha nap süt, vezetésre
Rászorulok nagyon is!

Vezess Uram, hogy mind-végig
Helyes úton haladjak,
Szüleimnek engedelmes,
Jó gyermeke maradjak.

Vezess Uram, hogy csakis jót
Mondhassanak felőlem,
Hogy derék és hasznos ember
Válljon egykor belőlem!

Roboz Andor.

ÁLOM-MESE.

(Képpel a 253. lapon.)

Repültem, repültem versenyt a madárral — meg akartam tudni, hol fog megpihenni; zöld erdőn, zöld hegyen és túl a tengeren, vagy még azon is túl?...

Tudjátok gyerekek hol pihent a madár? Mondani sem merem, mert el sem hiszed nekem Bözsikém, Gyuszikám.

Narancsfán, citromfán, tőlünk messze délre: ott van a virágnak, himes pillangóknak örökös élete. Zöld erdőn, zöld hegyen és túl a tengeren, tán még azon is túl...

Gyerekek, gyerekek, ha egyszer veletek én oda mehetnék virágokat szedni, pillangót kergetni, reggeltől estélig, estétől reggelig soha mást nem tenni!

Soha mást nem tenni, mert nem kell ott semmi. Nem kell ott főzni, datolya, malaga, füge és mandola potyog le csomóستul, csak a fát kell ráznod.

No és a pecsenye az sem jár dologgal; ha nem vagytok lusták, a patak partjára állni a horoggal — vagy ha ez nem teszük, sült galamb, nyuszika, vagy veréb fióka, választhatsz Gyuszika!

Itt pihent a madár s álomban én vele; de tovább is mentünk, itt hagytuk a földet s repültünk az égbe. Ah, de jó repülni. Hinta-lovon ülni hozzá képest semmi!

Arany szárnyu angyal nyitott kaput nekünk. Fehér a ruhája, piros az ajaka — édes zengő hangján csicseregve mondja mondogatja: Hol is jártok ti erre, ahol eddig még madár se járt? Zöld erdőn, zöld hegyen és túl a tengeren, tán még azon is túl?...

Nevetve kérdezett, de azért vezetett, mert tudta mért jöttünk, ha nem is feleltünk. »Istent látni jöttünk s országát, az eget!«

Gyerekek, gyerekek, ha egyszer veletek én oda mehetnék! Bizony nem hiába, hogy ide költözött az a jó nagy Isten! A legszebb virágok nála virítanak, csicseregő

madarak neki énekelnek. A patak vizének ezüstös a színe, a nap sugara meg mint ha arany volna.

Hófehér báránycák, apró kis csengőkkel ugrálnak a gyepen, szerte a mezőkön. Boldog pásztor fiú fujja furulyáját. Tündérek, mókusok táncaikat járnak.

De mi tovább mentünk, én meg a madárka. Kerestük az Istent. Jó fehér an-

gyalkánk előttünk járt mindig; vezetett vezetett, rózsá-ligeteken, erdőkön, réteken.

Végre oda értünk. Ha lehunyom szemem, mint ha most is látnám és mint ha hallanám gyönyörű énekét édes angyaloknak. Valahány gyerek, mind elhagyja a földet és ide költözik s legott lesz angyallá.

Lebegve tánczolgat, körbe vagy egy helyen, hófehér szárnyukkal szerte suhog-

tatva. Közbe énekelnek, dicsérik az Istent, aki megengedte, hogy itt lehessenek.

De hajh!... a jó Istent csak nem láthattam én. Mind úgy eltakarta angyal a szárnyával, csak arany trónusát, gyémánt koronáját — abból is ekkorkát — csak is azt láthatám.

A madárka meg én: busan szálltunk vissza a szép anya-földre. Zöld erdőn, zöld hegyen és túl a tengeren, tán még azon is túl...

És mire leértem, mindjárt fölébredtem.

Rózi mama.

MI AZ UJSÁG?

*Mi az ujság kis leányom?
Lásd, én mindjárt kitalálom —
Az az ujság, kis Katicza:
Férjhez megy a Czirmos czieza.*

*Kandur szomszéd a völegény.
Jóravaló derék legény.
Szereti az édes tejet.
De még jobban az egerét.*

*Lesz is híres lakodalom.
Hegyen-völgyön nagy vigalom.
Ott lesznek az uraságok.
Czieza-micza asszonyságok.*

*Hét álló nap esznek-iszznak.
Táncot járnak, mulatoznak.
Azt hallottam, kis Katókám.
Te leszel a nyoszolyó-lány.*

Gara Ákos.

AZ ISKOLÁBÓL.

A csuszó-mászó.

Tanító. — No Jancsi, miről beszéltem a mult órán?

Jancsi. — A csuszó-mászókról.

Tanító. — Ugy van! Es mit mondtam, mik azok a csuszó-mászók?

Jancsi. — Olyan lények, melyek nem járnak, hanem a földön csusznak tova.

Tanító. — Helyes! Mondj tehát egy csuszó-mászót.

Jancsi. — Az én Pisti öcsém!

*
A jó szándék megvált.

Tanító. — Elkészítetted a feladatodat, Jancsi?

Jancsi. — Nem készítettem tanító ur, de háromszor akartam.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Lakás-berendező állatok. Vannak állatok, melyek nem csak ügyesen építik fel lakásaikat, hanem jól is rendezik be. Nevezetes az ilyen állatok között a pókok némelyik fajtája, így különösen az úgy nevezett aknázó pók. Ennek lakása egy gyűszű-alaku veremből áll, melyet agyagtalajba ás bele. A verem falait igen szilárd vakolattal ragasztja be, de a felső nyílásra, melyen ellenség juthatna be, födelet épít. Ez a födél úgy mozog, mint sarkaiban a csapóajtó. Olyan szabatosan ráillik a nyílásra, hogy akár melyik ács sem tudná jobban megcsinálni. Ennek az ajtónak sarkait fonalakból fonja a pók. A tulsó oldalon, mely az ajtók azon részének felel meg, ahol a kilincs szokott lenni, apró lukakat fur és ha valamely állat felakarja az ajtót nyitni, a pók ezekbe a lukakba dugja bele a lábait és ilyen módon olyan erősen elzárja, hogy az ellenség nem tud behatolni.

Nagyon ügyes építők a madarak is. Közülök is kiválik az a kis indiai madár, melynek neve *bája*. Ez úgy készíti a fészket, hogy majom, kigyó és mókus, melyek mind nagyon szeretik az ő tojásait, hozzájuk ne férhessenek. Ezért mindig is olyan vékony ág végére építi fészket, mely nem bírja el másállatnak súlyát. Hogy még nagyobb biztonságot szerezzen magának, a fészket függőnek és körte alakjában készíti, úgy hogy a nyílás nem felül, hanem alul van és csak röpülve lehet beléje jutni.

Még érdekesebb keleten élő, a mi barázda-billegetőnkhez hasonló másik madárkának a fészke. Ez ugyanis a gyapot-fa leveleiből készül, melyeket a madár a szó szoros értelmében *össze varr*. Csőrével és lábával fonalakat sodor a gyapotból, a levelekbe lukakat szur, keresztül vonja a fonalakat és így levelet levélhez varr, míg a fészek készen van.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 14-dik számában közölt rejtett névmegfejtése:

M — érték	K — alap
i — gaz	á — kos
k — apa	l — ég
sz — alma	m — agyar
á — só	á — lom
t — ér	n — év
h — arcz	

Helyesen fejtették meg: Eichner Bandi, Krausz György, Forgó Bandi, Halász Erzsike és Rózsika, Véghelyi Lajoska, Varga Ila, Aninger Sasa, Klára és Jolán, Negró Elza, Kazy Péter, Vatyay Mariska, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Németh Margit és Zsófiika, May Margit, Mikó Blanka (A te írásod: *F. b.*), Marton Pista és Ilonka, Marsovszky Etelka, Bakos Laczi, Löbl Mór Ernő, Vásárhelyi Pál, Bakos Ilona és Kató, Rencsisovszky Margit, Vancsó Lili, Ledermann Simon, Hefty Paula, Weber Lajos, Prepeliczay Jenő, Leitersdorfer László és György, Réz Lola, Marcsa és Giza, Kovács Eszter, Klára és György, Schichtanz Ilonka, Kerekes Gyurka, Pap Anna, Balogh Pál, Földváry Géza, Nagy Béla, Krisztinkovich Imre, Müller Pistike, Jurenák Gizi, Csillag testvérek, Arva Erzsike, Rottenberg Hedvig, Vali és György, G. Hunyady Ferencz, Borhy Margit, Hoffmann Elemér és Valika, Márkus Kata, ifj. Metzger Ede, Weisz Frida és Andor, Nagy Etelka és Tibor, Theodorovits Juliska, Kövesi testvérek, Fürst Teréz, Herzfeld Tónika, Weisz Elza, Pisó Elvira és Valika, Mérey Dalma, Landgraf Dezsó, Vörösmarthy Ida, Hubay Katinka, Babics Madeleine, Ybl Mártha, Weiszberger Anikó és Teri, Albert Zoltán, Józsa és Péter, Pollák Kata, Hirsch Jenő, Barta Ödön és Pista, Végh Miklós, Szentés Magda, Csauscher Mariska, Boschán Pista és Jenő, Weisz Teruska, Tuzentaller Aurélka, Vetsey Erzsike, Hertelendy Bandi, Keresztszeghy Zoltán, Nagy Lilike és Laczi, Scheiber Etel és Margit, Tichtl Márta, Bertényi Imre és Erzsike, Flór Annicza, Dlauhi Feri és Guido, Hanvai Ilonka, Kemény Bertalan, Kilczér Gyula és Edith, Csics Rózsika, Romeiser Jolán és Laczi, Szibenliszt Ernuska, Poór Erna, Fleiszner László, Pap Lilike és Gizike, Hirsch Ilonka, Schill László, Péterfy Vilma, Mentovich Anna és Ella, Beke Berti és Gyula, Sinkovits Clarisse és Ilma, Préger Aurél, Morvay Iluska, Pollacsek Alice és Margit, Csiky Jenő, Löwensohn Henrik, Kovács Ferencz, Frankl Lilly, Riedl Gyula, Altstock Hugo, Puppi András, Jurenka Irén, Tomaschek Márta, Jantsits Bandi, Gonda Dezsó és Mariska, Medveczky Margitka, Gyurika és Sándorka, Nagel Pál, Garai Lujza és Manczi,

Gulden Jolán, Stössel Manó, Pap Irma és Zsigi, Szinyei-Merse Jenő, Simek Pista, Sövegjáró Hanna, Milutinovits Corinna, Biró Géza, Igmándi Teréz, Elek és Katicza, Knebel Riza, Kerpely Bruno, Hatschek Adrienne, Gyomlai Erzsike, Scholtz Aranka és Ilona, Pasint Endre és László, Bayer Antí, Kladnigg Dóra és Alajos, Kőrössi Margitka, Wittenberger Erzsike és Ella, Weress Margit, Perl Erzsike, Fekete Irénke, Martinovich Géza, Geréb Lajos, Bertalan Géza, Liebstein Cara és Erzsike, Vidonyi Ilonka és Sándor, Schmideg Jolán, Eperjesy Aranka, Schreiber Olga, Csongrády Ilona és Attila, Roth Benjamin, Rhédey Zoltán.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Szentes Magda, Makón*, kinek a jutalom-könyvet, (*Mesék és Regék*, Gyermek számára írta *Vilma néni*. Két színes képpel és több szöveg-rajzzal, diszes kötésben), a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 13-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Kovács Ibolyka, Gvidó Béluska, Véghelyi Lajoska, Vatyay Mariska, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Weress Margit és Ákos, Poór Erna, Hatschek Adrienne és Hugo, Kerekes Gyurka, Reismann Armin, Márkus Kata, Pető Andor, Albert Zoltán, Józsa és Péter, Borschán Pista és Jenő, Flór Annicza, Hanvai Ilonka, Kilczér Gyula és Edith, Pap Lilike és Gizike, Szentes Magda, Rosenberg Erzsike és Irmuska, Roboz Atala és Elza, Fischer Edithke, Pupp András, Pópa Áron, Gonda Mariska és Dezső, Medveczky Margitka, Gyurika és Sándorka, Nagel Pál, Pap Irma és Zsigi, Konkoly-Thege Teodóra, Melinda, Beatrix és Mike, Szinyei-Merse Jenő, Kladnigg Dóra és Alajos, Roth Benjamin, Rhédey Zoltán.

A FOGAS KÉRDÉSEK MEGFEJTÉSE.

(Lásd a 245. lapon.)

1. Az, hogy nem kapunk reggelt. — 2. Ez a kérdés: hogyan olvassuk össze a következő betűket: n-e-m? — 3. Vizes. — 4. Akinek nincsen. — 5. A térképen.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Csonth Bódi. Hogy a »paraj« igazán spenótot jelent-e? Azt a, fiacskám. Mert amint van vadalma s vadvadkörte, azonképen van »vad spenót«, azaz olyan paraj is, melyet, mivel könnyebben fér hozzája, a tyúk, liba is szeret megcsipkedni. Kacsának, sertésnek persze ez a dudva-növény csemege-számba megy. Rajzocskád gyanus előttem. Nem az ablakot hívtad segítségül? — Bakos Laczi. A te icziny-picziny kertecskéd első virág-

jáért fogadd köszönetemet. De épp oly kedvesen esett volna, ha gondosabb írású levélben küldted volna. — Hatschek testv. Ha igazolod, hogy előfizetésed 1/2 éves, a könyv kijár. Adriennek azt üzenem, hogy a neveket abban a sor-rendben közlöm, amelyben kapom. — Poór Erna. Fordulj a kiadó-hivatalhoz. — Liebstein Erzsike és Cara. De hát mit felelek kedveseim? Hiszen csak megfejtést küldtök be. Ha valami érdemleges dologban fordultok hozzám, szívesen válaszolok. — Rhédey Zoltán. Hejh, ha én olyan könnyen szabadulhatnék! Már csak a jó sors kedvezésére köll biznom, hogy egyszer ott kössek ki a te vendég-hívó kis kapud előtt. — Eperjesy Aranka. Lesz Roszcsont Ferke is, meg egyéb is. Csak széptürelmesen várd be a sorját. — Kerpely Bruno. Minden egyisten-hívó vallás szent előttem, sőt minden igazi buzgóság, amely bár mely alakban az örök Szeretet forrásához fohászkozik. Felekezeti-seget nem ismerek. Azt a két A. gyereket sem ismerem. Aláírásod lehetne egyszerűbb. — Fekete Irénke. Mentül előbb épülj fel hugocskám. — Keresztessi Andor. Hát az író és szerkesztő örök és kipusztíthatatlan ellensége: a sajtó-hiba *Mándokot* mondja Kossuth Lajos szülőhelyének *Monok* helyett. Köszönöm figyelmeztetésedet és, amint látod, nyomban helyre is igazítom a kellemtelen hibát. — Réz Lola, Marcsa és Giza. No nézze meg az ember! Az a Lórika még nem is oly régen volt az én kis olvasóm s már most a ti mamátok! Hogy eljár az idő! Mindnyájatokat szívesen köszöntelek s a virágos küldeményt külön köszönöm. — Schichtancz Ilonka. Örövendő veszem tudomásul, hogy már most a papa utmutatása nélkül oldod meg a rejtvényeket. — Stein Malvine. Nem értem soraidat. Miért írjak én neked külön levelet s mire kérsz te választ? — Balogh Pál. Kettejét besoroztam. — Árva Erzsike. Bátran beküldheted. Ha beválik, örömet közlöm. — Pető Andor. Már hogy volna az szegény, ha közületek valaki még nem küldött be megfejtést. Ez tisztán a ti tetszésteken mulik. Második kérdésedet nem értem. Ird meg világosan. — Makics (?) Madeleine. A jó kívánság sohasem jár későn. Köszönöm. — Landgraf Dezső. Az első kelletnél talán fogasabb. De megpróbálom kiadni. Harmad-magával közlöm. — Barta Ödön és Pista. Miért nem a kiadó-hivatalhoz fordultok bajotokkal, mely miatt a megfejtéseitek sem jelenhettek meg. Ha olvastátok volna a »Forgó bácsi 10 parancsolatát«, rendben is volna minden. — Fischer Edithke. Megjelen. — Stössel Manó. A beküldött megfejtésre csak nem írhatok külön választ? — Osiky Jolán. Lássam előbb s ha megütik a mértéket, ki is adom. Köszöntelek mint a »Kis Lap« katonáját téged is. — Vásárhelyi Pál. A te írásod? — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő ROBOZ ANDOR.